



ANKARA SANAYİ ODASI



KANADA ÜLKE NOTU

Araştırma ve Yönlendirme Müdürlüğü

27 Temmuz 2022

İÇİNDEKİLER

1-Ülke Künyesi

2- Kanada'nın Dış Ticareti

Tablo 1- Kanada'nın Dış Ticareti

Tablo 2- Kanada'nın İhracatında Başlıca Ürünler

Tablo 3- Kanada'nın İthalatında Başlıca Ürünler

Tablo 4- Kanada'nın İhracatında Başlıca Ürünler

Tablo 5- Kanada'nın İthalatında Başlıca Ürünler

Tablo 6- Kanada'nın İhracatında Başlıca Ülkeler

Tablo 7- Kanada'nın İthalatında Başlıca Ülkeler

3-Türkiye ile Kanada Arasındaki Ticari İlişkiler

Tablo 8 - Türkiye Kanada Dış Ticareti

Tablo 9 - Türkiye'nin Kanada'ya İhracatında Başlıca Ürünler

Tablo 10 - Türkiye'nin Kanada'dan İthalatında Başlıca Ürünler

4-Doğrudan Yabancı Yatırımlar

1- Ülke Künyesi

Resmi Adı	Kanada
Devlet Baskanı	Genel Vali Mary Simon
Başkenti	Ottava
Konuşulan Diller	İngilizce ve Fransızca (Resmi diller)
Başlıca Şehirler	Toronto, Montreal, Vancouver, Calgary, Edmonton, Quebec
Yönetim biçimi	Parlamentar demokrasiye dayalı Anayasal Monarşi, Federasyon
Yüzölçümü	9.984.670 km ²
GSYİH (Cari Fiyatlar-milyar \$)	2.221 (2022) (tahmin)
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar-%)	3,9 (2022) (tahmin)
Kişi Başına Düşen GSYİH (Cari Fiyatlar-\$)	57,406 (2022) (tahmin)
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	5,6 (2022) (tahmin)
Cari Ödemeler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	1,1
Nüfus	38.654.738
Para birimi	Kanada Doları
Zaman dilimi	(GMT -5)
Coğrafi Konum	<p>Kuzey Amerika'nın kuzeyinde, 60 kuzey enlemi ve 95 batı boylamı arasında bulunan ve hem Atlas hem de Pasifik Okyanusu'na kıyısı olan Kanada, bu her iki Okyanusun yanı sıra Kuzey Buz Denizi'nde de çok uzun kıyılara sahiptir. Ülkenin, güneyde 8.892 km uzunluğundaki sınırıyla ABD haricinde kara komşusu bulunmaktadır.</p> <p>Yaklaşık 202 bin kilometre ile dünyanın en uzun kıyılarına sahip ülkesi olan Kanada'nın yüzölçümü, dünya toplam yüzölçümünün %7'sini, Amerika kıtasının ise yaklaşık %41'lik kısmını oluşturmaktadır. 10 milyon kilometrekareye ulaşan yüzölçümüne rağmen, ülke nüfusunun büyük kısmı başta güneydeki ABD sınırına yakın bölgeler olmak üzere belirli bölgelerde yoğunlaşmaktadır. Karasal yüzölçümü 9,1 milyon km² olup, bunun %7'si tarımsal alan, %46'sı ise orman alanlarından oluşmaktadır.</p> <p>Ülke doğudan batıya 6 farklı zaman dilimine ve British Columbia (Pasifik Kıyısı), The Cordillera, The Prairies, The Canadian Shield, The Great Lakes (Güney Quebec ve Ontario Eyaletleri), The Atlantic Provinces, ve The Arctic (Kuzey Buz Denizi) olmak üzere 7 coğrafi bölgeye ayrılmaktadır.</p>
Siyasi ve İdari Yapı	<p>1 Temmuz 1867 tarihinde Birleşik Krallık'tan ayrılarak Federal yapıda bağımsızlığını ilan eden Kanada'da, Kraliçe II. Elizabeth'e bağlı bir anayasal monarşi yönetim biçimi benimsenmiştir. Kanada Hükümeti'nin önerisi ile Kraliçe tarafından atanan Genel Vali, Kraliçe'nin ülkedeki temsilcisi olarak görev yapmaktadır.</p> <p>Temmuz 2021'de Mary Simon ülkenin 30. Genel Valisi olarak göreve başlamıştır.</p> <p>Ülkenin iki meclisli parlamenter sistemi, 308 üyeli Avam kamarası ile 105 üyeli Senato'dan oluşmaktadır. Avam kamarası üyeleri dört yılda bir yapılan seçimlerle belirlenirken Senato üyeleri</p>

	<p>Başbakan'ın önerisiyle Genel Vali tarafından atanmaktadır.</p> <p>10 eyalet (Alberta, British Columbia, Manitoba, New Brunswick, Newfoundland, Northwest, Nova Scotia, Nunavut, Ontario, Prince Edward Adası) ve 3 bölgeden (Quebec, Saskatchewan, Yukon) oluşan federal yapı içinde yönetim yetkileri, Merkezi Hükümet (Federal Government), Eyalet Hükümetleri (Provincial Government) ve Yerel Hükümetler/Belediyeler (Regional Government) arasında paylaşılmaktadır. Eyalet ve Bölgesel Hükümetler anayasa çerçevesinde belirlenmiş kapsamda bağımsızdır. Kuzeybatı (The Northwest) ve Yukon Bağımsız Bölgeleri ise merkezi hükümet tarafından yönetilmektedir.</p>
Doğal Kaynaklar	<p>Uranyum, demir, nikel, çinko, bakır, asbest, kadmiyum, alüminyum, altın, kurşun, molibden, potas, kobalt, gümüş, kereste, tuz, kömür, petrol, doğal gaz başlıca doğal kaynaklarıdır.</p> <p>Başta British Columbia ve Quebec olmak üzere Kanada'nın tüm bölgelerinde madencilik ve ormancılık çok büyük önem taşımaktadır. Ülkenin üç ana bölgesi ve Prens Edward Adası'nda birincil tarımsal faaliyetler de önemli yer tutmaktadır.</p> <p>Kanada, topraklarının %46'sı ormanlarla kaplı bir ülkedir. Ladin en yaygın ağaç türüdür. Ülke dünyanın en büyük kereste, odun hamuru ve gazete kağıdı ihracatçısıdır. Ormancılık sanayi geleneksel olarak ABD inşaat ve basın sektörlerine aşırı derecede bağımlı olup, bu sektörlerdeki gelişmelerden şiddetle etkilenmektedir. Ham ağaçların üçte birinden fazlası British Columbia'da kesilmekle beraber kerestenin büyük kısmı Ontario, Quebec ve kısmen de New Brunswick'te üretilmektedir.</p> <p>Özellikle Alberta olmak üzere tüm Batı Kanada'da büyük miktarlarda petrol ve doğal gaz rezervleri bulunmaktadır. Ayrıca Atlantik kıyısında birkaç tane açık deniz petrol çıkarma tesisi bulunmaktadır.</p> <p>Diğer taraftan British Columbia, Manitoba ve Quebec bölgelerinde nehirler önemli bir hidro-elektrik kaynağı olarak kullanılmaktadır.</p> <p>Kanada maden, mineraller bakımından da dünyanın en zengin ülkelerinden biridir. Dünyanın en büyük potas üreticisidir. 2009 yılına kadar dünyanın en büyük uranyum üreticisi olan Kanada, bu yıldan sonra Kazakistan'ın devreye girmesiyle dünya uranyum üretiminde de 2. sırada yer almıştır. Bunların haricinde kömür, nikel, titanyum konsantresi, alüminyum, demir cevheri, çinko, bakır, altın, kurşun, molibden ve elmas üretiminde de dünyanın sayılı ülkeleri arasındadır.</p> <p>Kanada İstatistik Kurumu (https://www.statcan.gc.ca/en/start) verilerine göre ülkenin doğal kaynak varlıklarının değeri 2020 yılı itibarı ile 550 milyar dolardır. Ülkenin doğal kaynaklarının % 50'sini (273 milyar dolar) mineraller oluşturmaktadır. Kereste üretimi % 31 (173 milyar dolar) ve enerji % 19 (104 milyar dolar) paya sahiptir. Ülkenin başlıca enerji ve mineral kaynakları şöyledir; demir cevheri (99 milyar dolar), altın (84 milyar dolar) ve ham bitümen (63 milyar dolar).</p> <p>EIA verilerine göre 2021 yılında 170 milyar varil kanıtlanmış ham petrol rezervine sahip olan Kanada, 89 ülke arasında %10 pay ile 4. sıradadır. 2021 yılında 6 milyon varil/günlük ham petrol üretimi ile 117 ülke arasında %6 pay ile 4. sıradadır. 2021 yılında 73 trilyon feet küp kanıtlanmış doğal gaz rezervine sahip olan Kanada, 92 ülke arasında %1 pay ile 15. sıradadır. 2020 yılında 6 trilyon feet küplük</p>

	<p>doğal gaz üretimi ile 95 ülke arasında %5 pay ile 5. sıradadır. Kanada toprakları ve su kaynaklarının %12'lik kısmı, kanun gereği federal ve bölgesel hükümetler tarafından milli park, bölgesel park, vahşi yaşam alanı veya ekolojik rezerv olarak korunmaktadır. Ayrıca doğal kaynakların tüketilmesini engellemek amacıyla, hükümet tarafından finanse edilen belirli geri dönüşüm ve doğal hayatın yenilenmesi programları uygulanmaktadır.</p> <p>Öte yandan Kanada, 15 Aralık 2011 tarihinde Kyoto Protokolü'nden ayrıldığını bildirmiş olup, böylece, 1997'de imzalanan ve 2005'te yürürlüğe giren bu anlaşmadan resmen çekilen ilk ülke olmuştur. 15 Aralık 2012 tarihi itibarı ile yürürlüğe giren çekilme kararının gerekçesi olarak Kanada; hedeflenen sera gazı salınım değerlerine ulaşamadığı için yaklaşık 14 milyar dolar ceza ile karşı karşıya kalınması ve dünya sera gazı salınımında başı çekenlerin (ABD ve Çin) protokolde yer almamasını gerekçe göstermiştir. Kyoto Protokolü gereği Kanada, 2012'de gaz salınımını 1990'daki seviyesine göre % 6 oranında azaltmak zorunda bulunuyordu. Önemli bir enerji üreticisi olan Kanada'nın protokolden çıkma kararında özellikle konvansiyonel petrol çıkarma tekniklerine kıyasla üç kat daha fazla sera gazı salınımına yol açan Alberta'daki petrol çıkarma sektörünün de etkisi olduğu ifade edilmektedir.</p>
Nüfus ve İstihdam	<p>IMF verilerine göre ülke nüfusu 2022 yılı itibarı ile tahmini olarak 38,69 milyondur. Nüfus büyüklüğü bakımından dünyada 36. sırada yer alan Kanada nüfusunun 2027 yılında yaklaşık 41 milyon olacağı tahmin edilmektedir.</p> <p>Kanada İstatistik Kurumu'na (https://www.statcan.gc.ca/en/start) göre Kanada'nın nüfusu 2021 yılında 2016 yılına kıyasla %5 artmıştır. 2020 yılında nüfus artış hızı %0,4'tür. Nüfus artışının itici gücü ülkenin dışarıdan aldığı göçtür. Ülkenin nüfusu diğer G7 ülkelerine kıyasla iki kat artmaktadır. Artan nüfusun yaklaşık %80'i ülkeye geçici ya da kalıcı olarak yeni göçlere bağlıdır. Küresel koronavirüs salgını nedeniyle azalan göçe rağmen 2020 yılında ülkeye 185.000 yeni göç gerçekleşmiştir.</p> <p>Coğrafi yapısından dolayı nüfusun dağılık olduğu Kanada'da kentleşme oranı yüksektir. Dört Kanadalıdan üçü ülkedeki 41 büyük kentten birinde yaşamaktadır. Kanada, dünyanın nüfus yoğunluğu en düşük olan ülkelerinden biridir. Buna karşılık ülke, dünyada kentleşme oranının en yüksek olduğu ülkelerden biridir. Ülke nüfusunun yaklaşık %85'lik kısmı 350 kilometre uzunluğundaki ABD sınırı boyunca yaşamaktadır. Ülkenin orta ve kuzey bölgelerinde de şehirler ve kasabalar olmasına rağmen bunların nüfus yoğunluğu oldukça düşüktür. Kanada İstatistik Kurumu'na göre ülkede nüfus yoğunluğu kilometre kare başına 4,2 kişidir. 2021 yılı itibarı ile Toronto, 6,2 milyon nüfusu ile ülkenin en büyük kentidir. Montreal (4,3 milyon), Vancouver (2,6 milyon), Calgary (1,5 milyon), Ottawa (1,5 milyon) ve Edmonton (1,4 milyon) diğer büyük kentlerdir.</p> <p>Ülkeye ilk yerleşenler İngiliz ve Fransızlar olmakla beraber ülke nüfusunun kökenleri pek çok farklı ülkeden gelmektedir. Bu kültürel çeşitlilik, 1970'li yılların başından bu yana bir Kanada "ideali" haline gelmiştir.</p> <p>2021 yılı itibarı ile nüfusun %64,8'i 15-64 yaş aralığındadır. 65 yaş ve üzeri nüfusun toplam nüfusa oranı ise %19'dur. Kanada nüfusu yaşlanmaktadır. 2016-2021 yılları arasında 65 yaş ve üzeri nüfus</p>

	<p>%18,3 artmıştır. 85 yaş üzeri nüfus, nüfusu en fazla artış kaydeden yaş grubudur. 2016-2021 yılları arasında %12 büyüyen 85 yaş ve üzeri nüfusun toplam nüfustaki payı %2,3'tür. Nüfusun %16,3'ü ise 15 yaş altındadır. Yaş ortalaması 41,9'dur.1981-1996 yılları arasında doğan ve "millennial" kuşağı olarak adlandırılan, 2021'de 25-40 yaş arasında olan jenerasyonun nüfusu 2016-2021 arasında %8,6 artmıştır. Bu artış, Covid-19 pandemisinin göç üzerindeki olumsuz etkilerine rağmen göçten kaynaklanmaktadır.</p> <p>İMF verilerine göre ülkedeki işsiz sayısının toplam işgücüne oranı 2022 yılında %6'dır. Kanada, işsizlik verileri bakımından dünyada 58. sıradadır. Kanada İstatistik Kurumu verilerine göre 2022 yılı Nisan ayı itibarı ile işsizlik %5,2'ye gerilemiştir. İşsizlik oranı rekor düzeyde düşük seyretmektedir.</p>
--	---

2- Kanada'nın Dış Ticareti

2021 yılında ihracatı 504 milyar dolar (%29 artış) olan Kanada, dünya ihracatında %2,3 pay ile 11. sıradadır. Ülkenin 2021 yılı ithalatı 490 milyar dolar (%20 artış) olmuştur. Ülke, dünya ithalatında % 2,2 pay ile 14. sıradadır. Dış ticaretinde 2021 yılında 14 milyar dolarlık fazla bulunmaktadır.

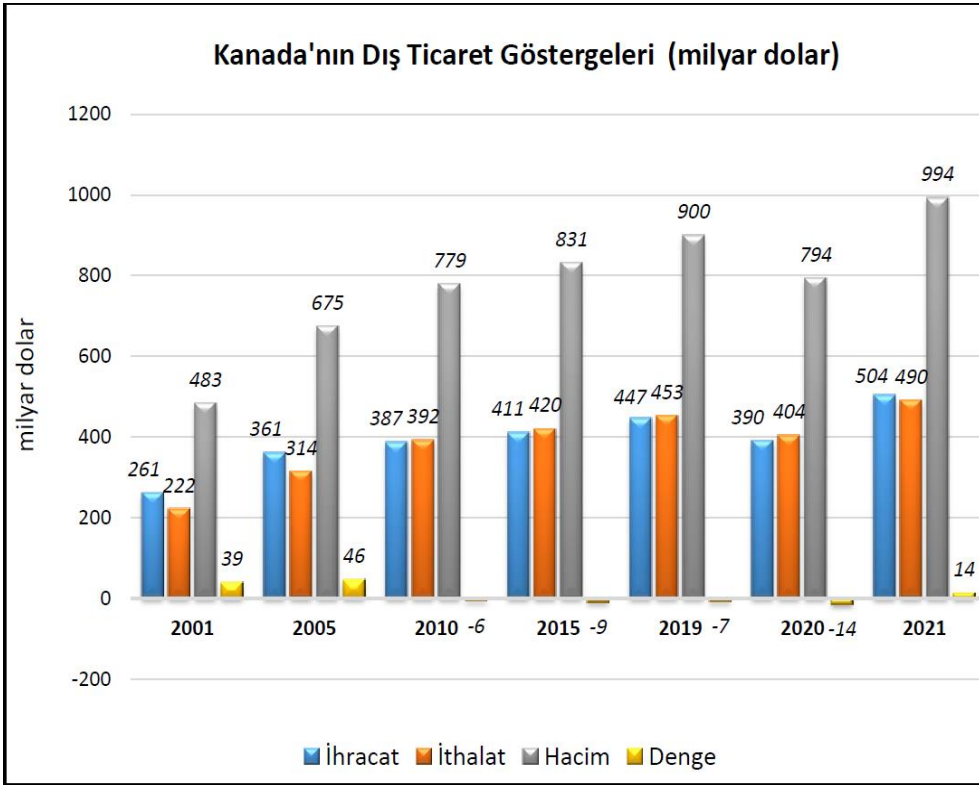
Ülkenin dünyaya ihracatında en önemli ürün grupları sırasıyla mineral yakıtlar, yağlar, motorlu kara taşıtları, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, mücevherci eşyası, ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü, plastikler ve mamulleri, metal cevherleri, cüruf ve kül, elektrikli makina ve cihazlar, alüminyum ve alüminyumdan eşya ve hava taşıtlarıdır.

Ülkenin dünyadan ithalatında en önemli ürün grupları sırasıyla makineler, mekanik cihazlar ve aletler, motorlu kara taşıtları, elektrikli makina ve cihazlar, mineral yakıtlar, yağlar, plastikler ve mamulleri, mücevherci eşyası, eczacılık ürünleri, optik, fotoğraf, ölçü, tıbbi alet ve cihazlar, demir veya çelikten eşya, demir ve çeliktir.

ABD, Kanada'nın ihracatında %76 pay ile en önemli pazardır. Ülkenin ihracatında olduğu gibi ithalatında da ABD en önemli ülkedir. 2021 yılı ithalatının %48'i ABD'den gerçekleştirilmiştir.

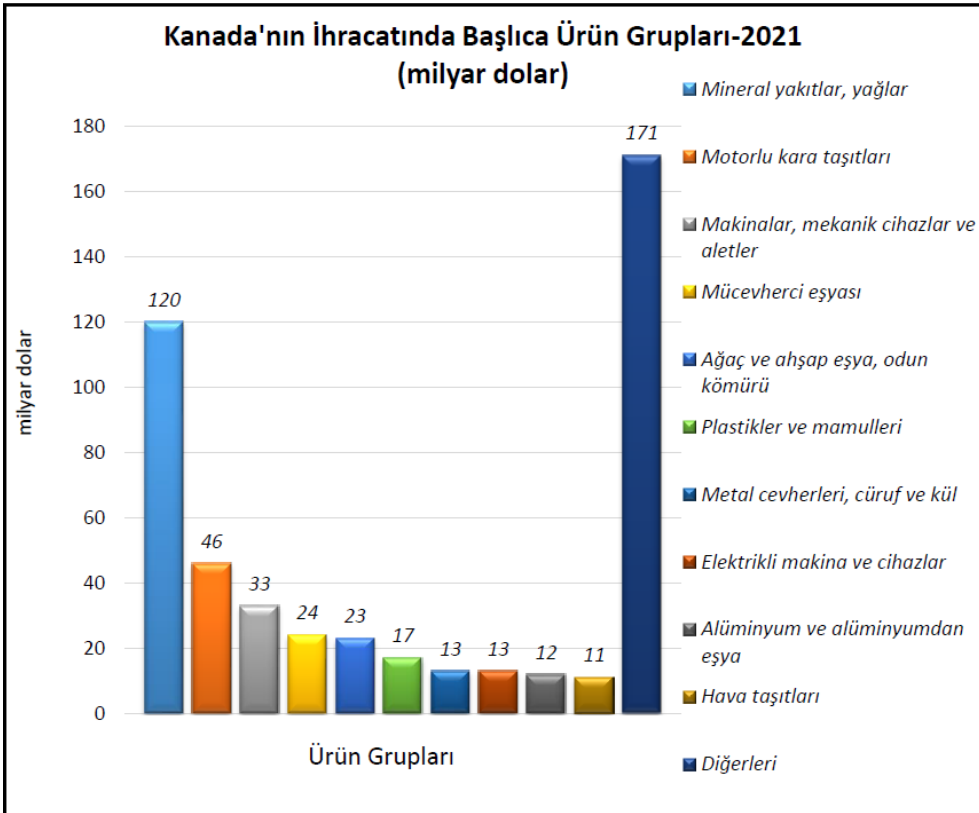
Ülkenin ABD'ye bağımlı bir dış ticaret yapısı bulunmaktadır. İhracatta pazar çeşitlendirmesinin sağlanması hedeflenmektedir.

Tablo 1- Kanada'nın Dış Ticareti (Milyar Dolar)

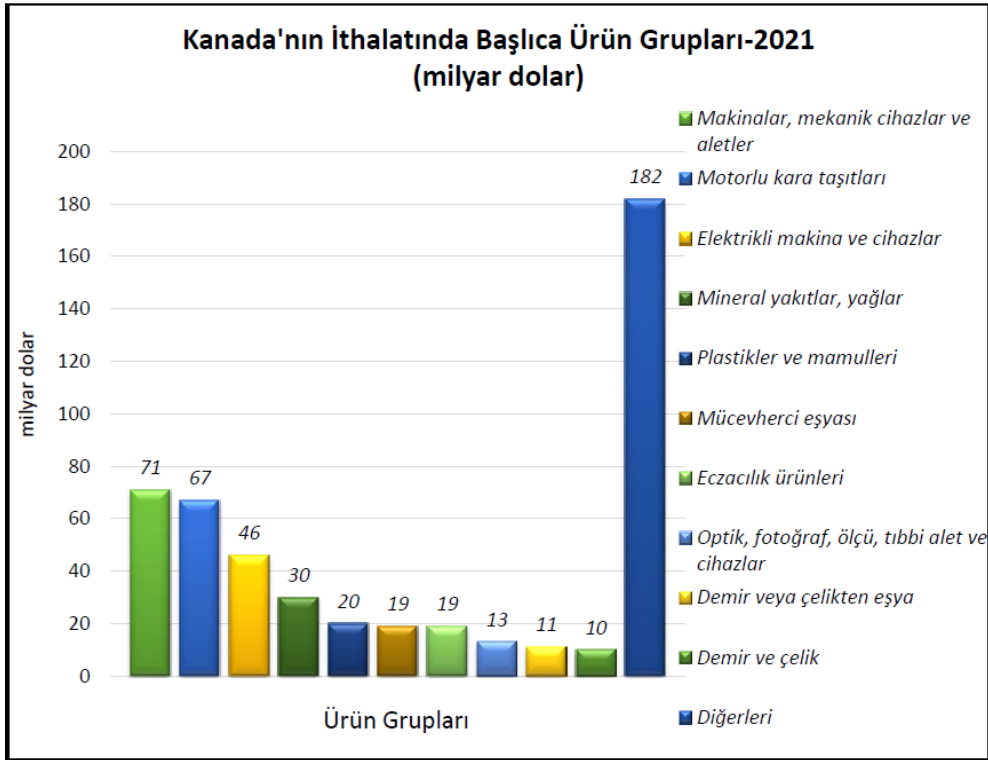


Kaynak: Trademap

Tablo 2 - Kanada'nın İhracatında Başlıca Ürünler



Tablo 3 - Kanada'nın İthalatında Başlıca Ürünler



Tablo 4- Kanada'nın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

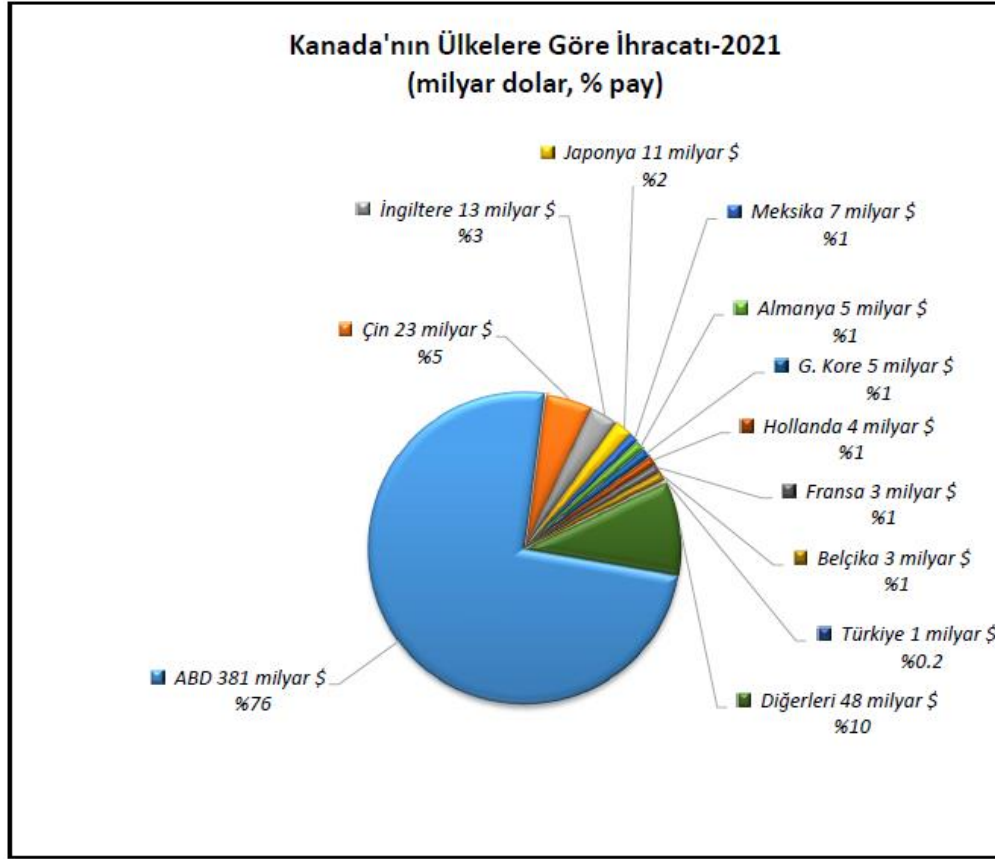
Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2019	2020	2021	Pay (% 2021)	Değişim (%, 2020- 2021)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			446 562 311	389 850 223	503 726 004	100,0	29,2
1.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	68 066 116	47 605 672	81 978 033	16,3	72,2
2.	8703	Otomobiller	40 713 875	32 030 550	29 152 547	5,8	-9,0
3.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	9 162 396	7 052 137	15 303 455	3,0	117,0
4.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	15 342 095	16 027 455	15 052 299	3,0	-6,1
5.	4407	Uzunlamasına kesilmiş, biçilmiş ağaç; kalınlık > 6 mm	6 373 969	7 744 389	13 412 007	2,7	73,2
6.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	12 160 510	7 193 040	11 490 222	2,3	59,7
7.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	10 883 286	9 087 693	10 984 428	2,2	20,9
8.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	7 369 285	7 540 688	8 492 501	1,7	12,6
9.	7601	İşlenmemiş alüminyum	5 349 020	5 454 046	8 112 965	1,6	48,8
10.	2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	4 948 362	5 713 826	8 061 902	1,6	41,1
11.	8802	Helikopterler, uçaklar vb; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları	6 696 199	6 173 078	7 547 356	1,5	22,3
12.	1001	Buğday ve mahlut	5 385 362	6 301 250	6 639 162	1,3	5,4
13.	2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. katı yakıtlar	5 190 381	3 396 096	6 046 737	1,2	78,0
14.	3104	Potaslı mineral veya kimyasal gübreler	4 954 367	4 516 006	5 699 980	1,1	26,2
15.	3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	3 849 032	3 535 038	5 695 432	1,1	61,1

Tablo 5 - Kanada'nın İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2019	2020	2021	Pay (% 2021)	Değişim (% 2020-2021)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			453 157 225	404 275 453	489 582 673	100,0	21,1
1.	8703	Otomobiller	28 410 685	21 849 193	27 818 155	5,7	27,3
2.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	15 449 404	11 778 574	14 789 391	3,0	25,6
3.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	19 827 911	14 409 474	14 217 558	2,9	-1,3
4.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	14 154 212	8 254 294	13 427 019	2,7	62,7
5.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	10 801 946	9 832 355	11 796 490	2,4	20,0
6.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	14 275 027	8 563 755	11 763 215	2,4	37,4
7.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	9 410 616	9 851 553	11 460 226	2,3	16,3
8.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	8 348 698	8 523 007	9 528 471	1,9	11,8
9.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	4 673 752	5 011 198	8 149 763	1,7	62,6
10.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	5 700 415	8 709 007	6 532 488	1,3	-25,0
11.	8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	6 140 299	4 607 260	4 571 382	0,9	-0,8
12.	7106	Gümüş (altın veya platin yaldızlı gümüş dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	577 782	2 645 947	4 238 802	0,9	60,2
13.	8803	88.01 ve 88.02 Pozisyonlarındaki hava taşıtlarının aksam ve parçaları	5 286 447	3 943 212	3 965 218	0,8	0,6
14.	8701	Traktörler	4 019 710	2 408 778	3 628 817	0,7	50,6
15.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	3 543 462	2 899 660	3 509 320	0,7	21,0

Kaynak: Trademap-Kanada verileri

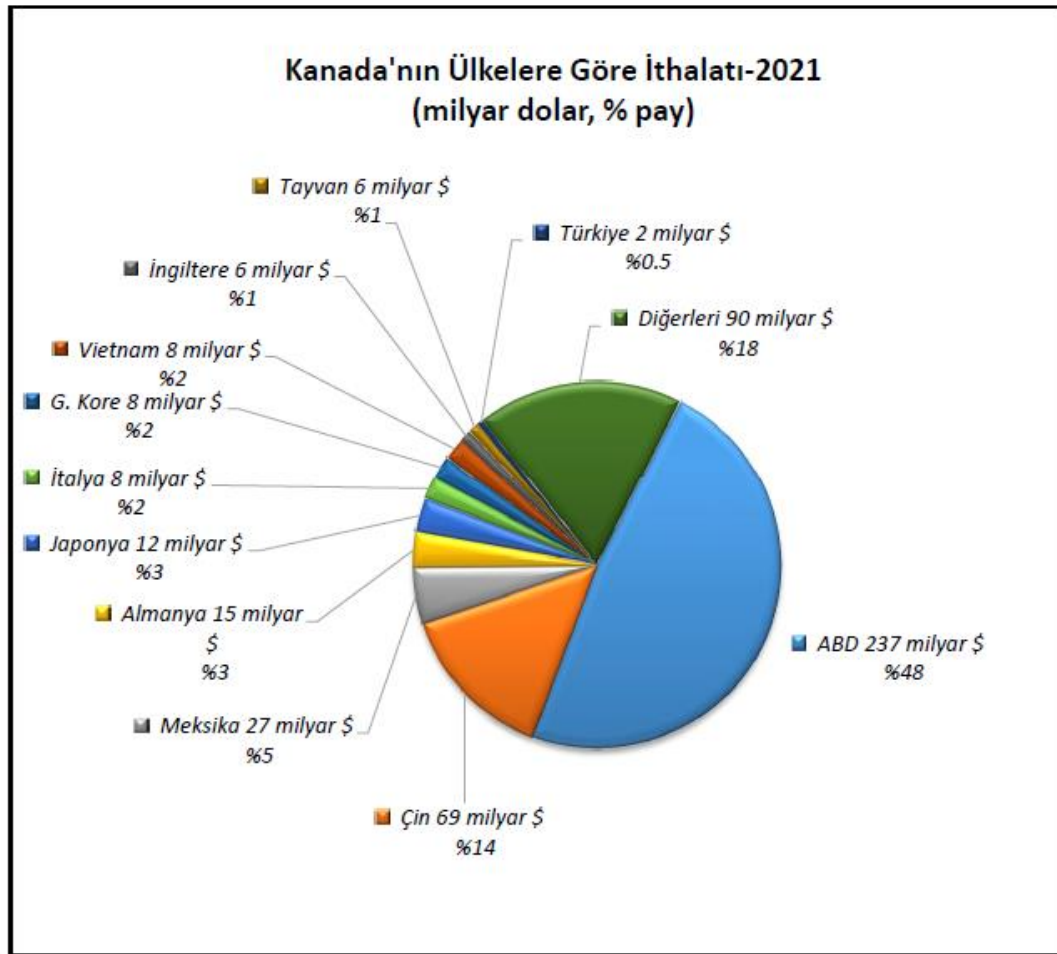
Tablo 6 - Kanada'nın İhracatında Başlıca Ülkeler



Kanada'nın Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2019	2020	2021	Pay (% 2021)	Değişim (%, 2020- 2021)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		446 562 311	389 850 223	503 726 004	100,0	29,2
1.	ABD	336 832 847	286 377 528	380 589 387	75,6	32,9
2.	Çin	17 521 099	18 775 877	22 987 555	4,6	22,4
3.	İngiltere	14 927 443	14 858 913	12 941 790	2,6	-12,9
4.	Japonya	9 437 476	9 220 380	11 447 554	2,3	24,2
5.	Meksika	5 516 060	4 574 951	6 530 519	1,3	42,7
6.	Almanya	4 742 653	4 751 356	5 470 542	1,1	15,1
7.	G. Kore	4 133 603	3 502 863	4 533 715	0,9	29,4
8.	Hollanda	3 906 433	4 036 059	3 808 700	0,8	-5,6
9.	Fransa	2 740 227	2 767 644	3 227 848	0,6	16,6
10.	Belçika	2 349 937	1 876 662	3 016 612	0,6	60,7
11.	Hong Kong	3 031 603	1 420 261	2 824 769	0,6	98,9
12.	Norveç	1 630 164	1 893 066	2 498 346	0,5	32
13.	İsviçre	1 081 000	1 342 049	2 417 213	0,5	80,1
14.	Hindistan	3 603 922	2 737 563	2 361 591	0,5	-13,7
15.	İtalya	2 442 478	2 755 095	2 114 243	0,4	-23,3
...
26.	Türkiye	1 219 235	839 886	916 676	0,2	9,1

Tablo 7 - Kanada'nın İthalatında Başlıca Ülkeler



Kanada'nın Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2019	2020	2021	Pay (% 2021)	Değişim (%, 2020- 2021)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		453 157 225	404 275 453	489 582 673	100,0	21,1
1.	ABD	229 738 904	197 085 482	237 358 212	48,5	20,4
2.	Çin	56 516 369	57 044 351	68 653 506	14	20,4
3.	Meksika	27 817 727	22 252 015	26 668 176	5,4	19,8
4.	Almanya	14 488 002	12 889 853	15 245 356	3,1	18,3
5.	Japonya	12 448 415	10 120 825	12 322 981	2,5	21,8
6.	İtalya	7 123 684	6 711 139	8 353 535	1,7	24,5
7.	G. Kore	7 249 858	7 150 197	8 250 139	1,7	15,4
8.	Vietnam	5 264 796	6 078 376	7 850 084	1,6	29,1
9.	İngiltere	6 927 268	5 807 128	6 281 734	1,3	8,2
10.	Tayvan	4 497 614	4 200 375	6 243 771	1,3	48,6

11.	Brezilya	4 068 110	4 904 458	5 976 555	1,2	21,9
12.	Fransa	6 547 345	4 821 332	5 665 796	1,2	17,5
13.	Hindistan	4 112 638	3 703 453	4 770 273	1	28,8
14.	İsviçre	3 727 425	4 386 472	4 543 658	0,9	3,6
15.	Belçika	3 740 330	3 246 815	3 881 872	0,8	19,6
...
23.	Türkiye	1 480 273	1 403 737	2 224 661	0,5	58,5

3-Türkiye ile Kanada Arasındaki Ticari İlişkiler

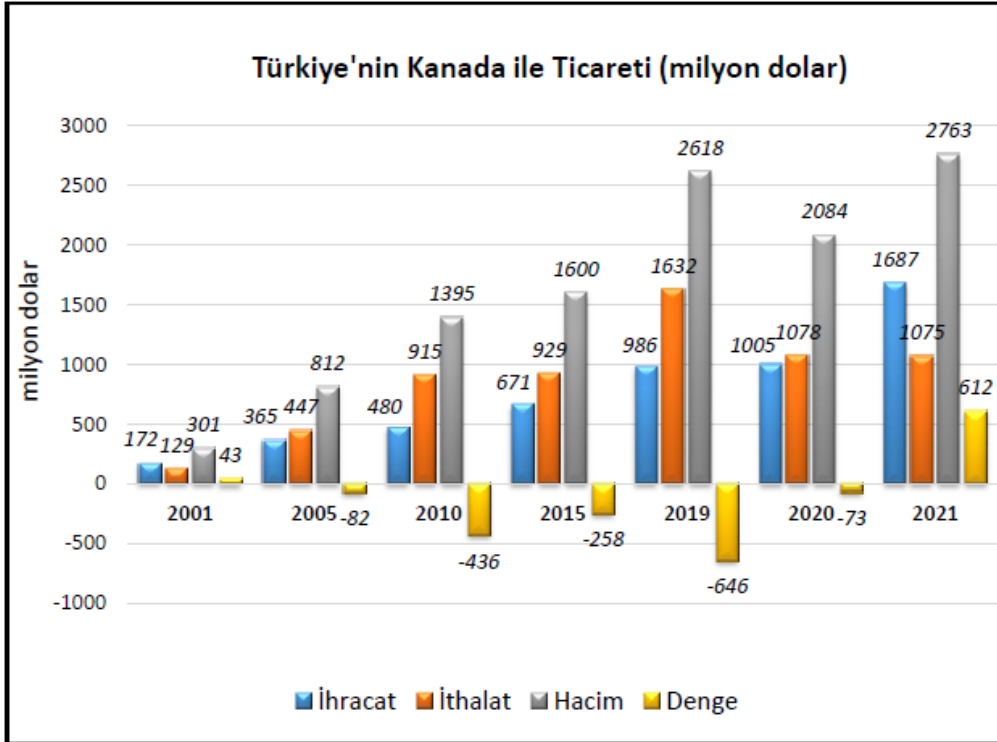
Kanada, Ticaret Bakanlığı tarafından 2022-2023 döneminde “Hedef Ülkelerden” birisi olarak belirlenmiştir. Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenen “Hedef ve Öncelikli Ülkeler” ve bu ülkeler için ihracata yönelik devlet yardımlarında sağlanan ilave destekler hakkında bilgiye (<https://ticaret.gov.tr/ihracat/pazara-giris/hedef-ve-oncelikli-ulkeler>) linkinden ulaşılmaktadır.

Türkiye’nin Kanada’ya ihracatı 2021 yılında önceki yıla göre %67,8 artarken, ülkeden ithalatı ise aynı dönemde %0,3 azalmıştır. Kanada’nın Türkiye’nin toplam ihracatındaki payı % 1’dir.

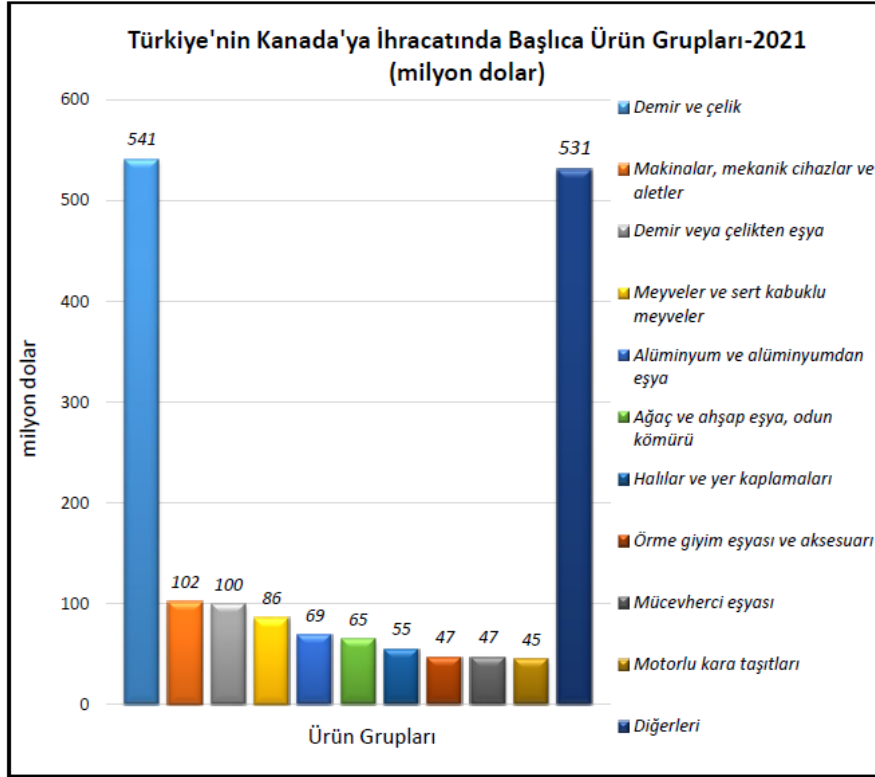
Tarım ve gıda sanayi ürünleri ihracatımızda fındık, kuru üzüm, kuru kayısı, zeytinyağı ve kuru incir; sanayi ürünleri ihracatımızda ise otomotiv ana ve yan sanayi, gemi inşa sanayi, inşaat malzemeleri (başta mermer, karolar olmak üzere), hazır giyim ve ev tekstili ürünleri ön plana çıkmaktadır.

Kanada’dan ithalatımızda ülkemizin genel ithalat yapısına paralel bir yapı gözlemlenmekte olup, genellikle ham madde ve yarı mamul ürünler ön plana çıkmaktadır.

Tablo 8 - Türkiye-Kanada Dış Ticareti



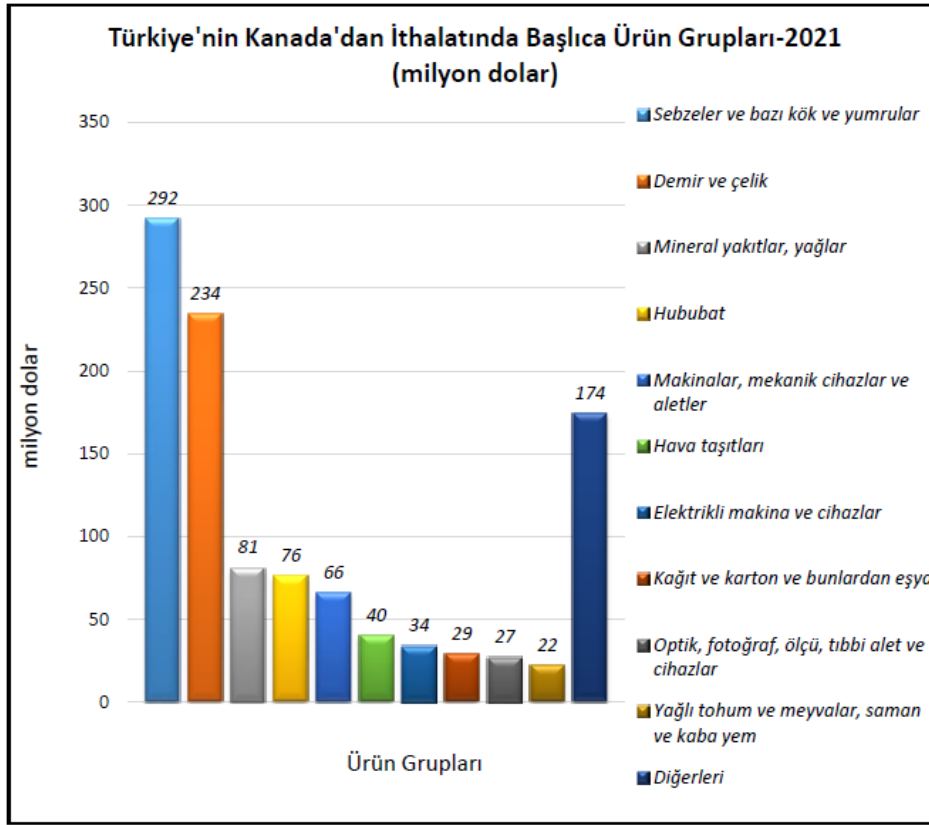
Tablo 9 - Türkiye'nin Kanada'ya İhracatında Başlıca Ürünler



Türkiye'nin Kanada'ya İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2019	2020	2021	Pay (% 2021)	Değişim (%, 2020- 2021)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			986 029	1 005 415	1 687 217	100,0	67,8
1.	7214	İnşaat demiri	17 541	14 967	187 224	11,1	1150,9
2.	7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm)	25 775	28	131 048	7,8	467928,6
3.	7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişlik ≥600 mm (kaplanmış)	35 744	3 208	67 841	4,0	2014,7
4.	7306	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller	32 791	19 849	64 511	3,8	225
5.	4411	Ağaçtan veya diğer odunsu maddelerden lif levhalar	16 451	35 556	55 591	3,3	56,3
6.	5702	Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları	25 431	29 283	52 270	3,1	78,5
7.	7209	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri (genişliği > 600 mm, soğuk haddelenmiş, kaplanmamış)	4 876	6 782	45 901	2,7	576,8
8.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallere kaplama metallere)	17 343	19 509	42 686	2,5	118,8
9.	7216	Demir veya alaşımsız çelikten profiller	17 547	14 209	39 559	2,3	178,4
10.	7213	Demir veya alaşımsız çelikten filmaşın (sıcak haddelenmiş, kangal halinde)	502	2 478	37 614	2,2	1417,9
11.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	20 584	21 761	35 557	2,1	63,4
12.	6907	Cilasız veya sırsız seramikten döşeme veya kaplama karoları ve kaldırım taşları, mozaik küpler vb.	22 609	29 839	33 246	2,0	11,4
13.	0802	Diğer kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş) (kabuğu çıkarılmış/soyulmuş)	56 120	61 592	32 614	1,9	-47
14.	7604	Alüminyumdan çubuklar ve profiller	13 360	20 501	29 598	1,8	44,4
15.	7601	İşlenmemiş alüminyum	17 875	22 714	28 108	1,7	23,7

Tablo-10 Türkiye'nin Kanada'dan İthalatında Başlıca Ürünler



Türkiye'nin Kanada'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2019	2020	2021	Pay (% 2021)	Değişim (% 2020-2021)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			1 631 777	1 078 396	1 075 462	100,0	-0,3
1.	0713	Kuru baklagiller (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	109 411	274 166	291 997	27,2	6,5
2.	7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde edilmiş külçeler	133 206	64 812	228 998	21,3	253,3
3.	2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. katı yakıtlar	129 761	131 835	78 782	7,3	-40,2
4.	1001	Buğday ve mahlut	210 540	151 143	74 789	7,0	-50,5
5.	8802	Helikopterler, uçaklar vb; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları	186 020	27 813	33 497	3,1	20,4
6.	1201	Soya fasulyesi	33	0	20 326	1,9	0
7.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	43 908	45 479	19 144	1,8	-57,9
8.	4804	Birincil elyaf (kraft) kağıt ve kartonları (kuşe edilmemiş, sıvanmamış, rulo veya tabaka halinde)	5 201	11 291	13 956	1,3	23,6
9.	4401	Yakmaya mahsus ağaçlar, ince dilimler veya yongalar halinde ağaç, talaş, döküntü ve artıklar	3 801	0	13 408	1,2	0
10.	8431	İş ve Maden Makinelerinin aksam ve parçaları	9 427	7 033	11 862	1,1	68,7
11.	7602	Aluminyum döküntü ve hurdaları	0	7 022	10 914	1,0	55,4
12.	4801	Gazete kağıdı (rulo veya tabaka halinde)	19 837	10 495	10 324	1,0	-1,6
13.	8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	26 920	12 504	9 369	0,9	-25,1
14.	8483	Transmisyon milleri, kranklar; yatak kovanları ve mil yatakları; dişliler ve sistemleri;vidalar;dişli kutuları volan vb	5 849	6 844	8 341	0,8	21,9
15.	8413	Sıvılar için pompalar (ölçü tertibatı olsun olmasın) ve sıvı elevatörleri	7 438	6 274	7 063	0,7	12,6

4-Doğrudan Yabancı Yatırımlar

İmalattan bilgi ve iletişim teknolojilerine, gıda işlemeden yenilenebilir enerjiye kadar pek çok sektörde dünyanın önde gelen firmaları Kanada’da yatırım yapmaktadır.

UNCTAD (<https://unctadstat.unctad.org/>) verilerine göre 2020 yılı itibarıyla ülkedeki doğrudan yabancı yatırım stoku 1,1 trilyon dolardır. 2020 yılında ülkeye 24 milyar dolar tutarında (2019 yılında 48 milyar dolar) doğrudan yabancı yatırım girişi olmuştur.

ABD, Hollanda, Birleşik Krallık, Lüksemburg, İsviçre, Japonya, Avustralya, Çin ve Almanya ülkede en fazla doğrudan yatırımları olan ülkelerdir.

UNCTAD verilerine göre 2020 yılında ülke dışına çıkan doğrudan yatırım akışı ise 49 milyar dolardır. (2019 yılında 79 milyar dolar) Kanada’nın ülke dışındaki doğrudan yatırım stoku ise 2020 yılı itibarıyla 1,96 trilyon dolardır.

Kanada’nın ülke dışındaki doğrudan yatırımlarından en önemli payı alan ülke ABD’dir. ABD’yi, Birleşik Krallık ve İsviçre takip etmektedir.

TCMB verilerine göre ülkemiz firmalarının Kanada’daki doğrudan yatırımlarının stoku 2020 yılı itibarıyla 1 milyar ABD dolarıdır. TCMB verilerine göre Kanadalı yatırımcıların 2020 yılı itibarıyla ülkemizde gerçekleştirdikleri doğrudan yatırımların stoku ise 253 milyon ABD dolarıdır.

Ankara – Kanada İhracat İstatistikleri (1000\$)

<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>Mayıs (2022)</i>	<i>Haziran (2022)</i>
<i>69.977,99</i>	<i>51.829,24</i>	<i>8.081,56</i>	<i>3.851,55</i>

Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi